

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11Co/421/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2113201857
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Renáta Gavalcová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2015:2113201857.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v právnej veci žalobcu: Národná diaľničná spoločnosť a.s., Mlynské nivy 45, Bratislava, IČO: 35 919 001, proti žalovaným: 1/ AB-Transport s.r.o, Hoštáky 307/4, Dolná Krupá, IČO: 44 313 942, zastúpený splnomocnencom: In Medias Res s.r.o., so sídlom Sladovnícka 13, Trnava, 2/ AXA pojišťovna a.s., so sídlom Lazarská 13/8, Praha 2, IČO: 28 195 604, o zaplatenie sumy 353,96 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného 1/ proti uzneseniu Okresného súdu Trnava, zo dňa 07. mája 2014, č. k. 15C/19/2013-88, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti o náhrade trov konania potvrdzuje.

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa zastavil konanie a žalobcovi nepriznal náhradu trov konania.

Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil použitím ust. § 96 ods. 1 O.s.p., § 146 ods. 2 O.s.p., keď vecne svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že má za to, že procesné zavinenia zastavenia konania je na strane žalovaných, keď žalovaný v rade 2 zaplatil žalobcovi po podaní návrhu žalovanú sumu s príslušenstvom a náhradu trov konania. O prípad zavinenia zastavenia konania v zmysle ustanovenia § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p. nejde vtedy, ak dôvodom pre zastavenie konania bolo späťvzatie takého návrhu, ktorý bol podaný dôvodne a žalobca ho vzal späť len so zreteľom na správanie sa strany žalovanej, v takom prípade sa uplatní ust. § 146 ods. 2 veta druhá O.s.p., ktoré ustanovenie na danú vec aplikoval aj súd pri svojom rozhodovaní. Vo vzťahu k žalovanému v rade 1 nemožno aplikovať ustanovenie § 143 Občianskeho súdneho poriadku, nakoľko o žalovanom v rade 1 nie je možné povedať, že nedal príčinu na podanie návrhu na začatie konania. Súd nepriznal žalobcovi ako procesne úspešnému účastníkovi konania náhradu trov konania, nakoľko si náhradu trov konania neuplatnil, resp. táto mu už bola uhradená.

Proti uzneseniu súdu prvého stupňa v časti rozhodnutia o náhrade trov konania podal včas riadne odvolanie žalovaný 1/ prostredníctvom svojho právneho zástupcu a žiadal, aby odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvého stupňa v bode 2 výroku tak, že žalovanému 1/ sa priznáva náhrada trov konania v sume 149,86 eur, keď je toho názoru, že súd prvého stupňa nesprávne a nepresvedčivo uviedol, že vo vzťahu k žalovanému 1/ nemožno aplikovať ust. § 143 O.s.p., nakoľko o žalovanom 1/ nie je možné povedať, že nedal príčinu na podanie návrhu na začatie konania. Návrh v predmetnom konaní bol vzatý späť len so zreteľom na správanie sa žalovaného 2/, ktorý uznal v priebehu konania nárok uplatňovanie zo strany žalobcu v tomto konaní za dôvodný a k tomuto kroku mohol bezpochyby pristúpiť ešte pred začiatkom tohto súdneho konania resp. pred samotným podaním žaloby v tomto konaní, keďže k plneniu v prospech žalobcu bol preukázateľne vyzývaný. Návrh v tomto konaní tak bol voči žalovanému

1/ podaný absolútne bezdôvodne, tento v žiadnom prípade nedal príčinu na podanie návrhu na začatie konania a v konečnom dôsledku tak možno ustáliť i ten objektívny záver, že žalovaný 1/ bol v tomto konaní 100% úspešnou procesnou stranou. Vzhľadom na správanie sa žalovaného 1/ v priebehu konania je zrejmé, že počas celého konania pred prvostupňovým súdom dôvodne neuznával uplatňovaný nárok žalobcu a to výlučne len prostredníctvom zákonných prostriedkov a úspešne bránil svoje práva a záujmy. Žalovaný 1/ ako účastník konania nezavinil svojim konaním zastavenie tohto konania, rovnako nemožno ani konštatovať, že by bol pre jeho správanie vzatý návrh na začatie konania späť. V tejto súvislosti žalovaný 1/ poukázal na rozhodnutie R49/1993 a je toho názoru, že žalovaný 1/ má nárok na priznanie náhrady trov konania.

K odvolaniu žalovaného 1/ zaslal písomné vyjadrenie žalobca, v ktorom uviedol, že nesúhlasí s odvolaním žalovaného v celom jeho rozsahu, keď je toho názoru, že žalovaný 1/ bol prevádzkovateľom motorového vozidla, ktoré dňa 11.02.2011 spôsobilo žalobcovi škodu, čím jednoznačne dal príčinu na podanie návrhu na začatie konania. Skutočnosť, že žalovaný 1/ má uzatvorené povinné zmluvné poistenie so žalovaným 2/ a teda záväzok vznikol len medzi nimi, nezbavuje žalovaného 1/ zodpovednosti za spôsobenú škodu a taktiež nemá žiaden vplyv na uplatňovanie si nároku žalobcu na náhradu škody voči škodcovi prostredníctvom súdneho konania, keďže žalobca si uplatňoval nárok na náhradu škody proti žalovanému 2/ v zmysle inštitútu priameho nároku poškodeného vyplývajúceho z ust. § 15 ods. 1 zák. č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Žalobca nerozumie argumentácii žalovaného 1/, že v žiadnom prípade nedal príčinu na podanie návrhu na začatie konania, keďže práve on svojim konaním bol prvopočiatkom uplatnenie si náhrady škody voči nemu a skutočnosť, že mal so žalovaným 2/ uzatvorené povinné zmluvné poistenie, z ktorého žalovaný 2/ neposkytol žalobcovi poistné plnenie v plnej výške je len ich vzájomný záväzkový problém, ktorý na uplatnenie si nároku na náhradu škody voči prevádzkovateľovi motorového vozidla nemá žiaden vplyv. Žalobca poukázal na komentár k Občianskemu súdnemu poriadku, v ktorom JUDr. Krajčo okrem iného uvádza, že v prípade zastavenia konania z dôvodu späťvzatie návrhu súd skúma iba to, či ku dňu podania návrhu bol tento podaný dôvodne. Všeobecne možno uviesť, že aplikácia ust. § 146 ods. 2 veta druhá O.s.p. prichádza do úvahy iba ako dôsledok správania sa žalovaného potom, čo bol podaný návrh na začatie konania a toto správanie žalovaného bolo dôvodom späťvzatie žaloby. Žalovaný má za to, že jeho návrh bol podaný dôvodne a keďže k späťvzatiu návrhu došlo na základe neskoršieho správania sa žalovaného 2/, ktorý po podaní návrhu uhradil pohľadávku, zastavenie konania procesne zavinil žalovaný 2/ svojim správaním. Na základe uvedeného je toho názoru, že súd prvého stupňa rozhodol o náhrade trov konania vecne správne a preto žiada, aby odvolací súd toto rozhodnutie v celom rozsahu potvrdil alebo aby zmenil predmetné uznesenie v bode 2 výroku tak, že žalovaný 2/ je povinný nahradiť žalovanému 1/ trovy konania.

Predmetom konania pred súdom prvého stupňa je návrh navrhovateľa, ktorým sa domáha od odporcov 1/ a 2/, aby spoločne a nerozdielne zaplatili mu sumu 353,96 eur, úrok z omeškania vo výške 9,50 % od 23.08.2011 do zaplatenia.

Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvého stupňa, ktorým súd rozhodol o náhrade trov konania tak, že navrhovateľovi nepriznal náhradu trov konania.

Z obsahu spisu vyplýva, že návrhom doručeným súdu dňa 28.01.2013 domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd zaviazal žalovaných 1/ a 2/ zaplatiť mu spoločne a nerozdielne sumu 353,96 eur, spolu s príslušenstvom a to titulom náhrady škody, nakoľko dňa 11.02.2011 došlo k dopravnej nehode motorového vozidla EČV: TT 657 DÚ prevádzkovateľom, ktorého bol žalovaný 1/ a to na komunikácii R2 1/50 km: 398,900. Uvedenou dopravnou nehodou došlo k poškodeniu zvodidiel aj ich súčastí a dopravného značenia. Uvedenou dopravnou nehodou došlo ku škode na majetku žalobcu vo výške 932,82 eur. Navrhovateľ listom zo dňa 11.02.2011 uplatnil v Slovenskej kancelárii poisťovateľov náhradu vyššie spomenutej škody v celkovej výške 932,82 eur s tým, že kancelária oznámila listom žalobcovi, že zodpovednostným poisťovateľom škodcu je žalovaný 2/, ktorému postúpila škodovú udalosť k vybaveniu. Dňa 11.05.2011 bol žalobcovi doručený list žalovaného 2/ zo dňa 06.05.2011, na základe ktorého žalovaný 2/ poukázal v prospech účtu žalobcu časť náhrady škody vo výške 578,86 eur, keď rozdiel vo výške 353,96 eur predstavujúcu amortizáciu zo strany žalovaného 2/ nebola uznaná za

dôvodnú. Z podania žalobcu zo dňa 27.02.2014 vyplýva, že žalobca vzhľadom na skutočnosť, že v priebehu konania došlo zo strany žalovaného 2/ k úhrade dlžnej sumy, spolu s úrokom z omeškania ako aj trov konania vo výške súdneho poplatku za podanie návrhu žalobca berie svoj návrh v celom rozsahu späť. Z výpisu účtu spol. UniCredit bank zo dňa 21.02.2014 vyplýva úhrada sumy 429,61 eur žalobcovi zo strany žalovaného 2/.

Rozhodovanie o trovách konania je integrálnou súčasťou súdneho rozhodnutia ako celku a je samo osebe spôsobilé zasiahnuť do práva účastníka podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako to dôvodil aj Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len ESLP) v rozhodnutí zo dňa 6. 2. 1954 vo veci B. proti R., resp. v rozhodnutí zo dňa 7. 10. 2004 vo veci B. proti R. (č. 30428/96, resp. 7689/01). Základnou zásadou, ktorá ovláda rozhodovanie o náhrade trov civilného sporového procesu, je zásada úspechu vo veci vyjadrená v ust. § 142 ods. 1 O.s.p. V tejto zásade sa premieta myšlienka, že ten, kto dôvodne uplatňoval alebo bránil svoje subjektívne právo alebo právom chránený záujem, mal by mať právo na náhradu trov, ktoré pri tejto procesnej činnosti účelne vynaložil proti účastníkovi, ktorý do jeho právnej sféry bezdôvodne zasahoval. S vedomím faktu, že zásada úspechu vo veci má hlbšiu súvislosť so štruktúrou a funkciou civilného sporového procesu, je potrebné pristupovať k interpretácii a aplikácii § 150 ods.1 O.s.p., len výnimočne a iba z dôvodov hodných osobitného zreteľa (R 34/1982).

Podľa § 146 ods. 2 O.s.p. ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

V zákonných ustanoveniach § 146 ods. 2 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p. sa premietajú zákonné princípy, podľa ktorých náhrada trov zaťažuje stranu, ktorá v spore nebola úspešná, resp. účastníka, ktorý zavinil, že konanie muselo byť zastavené. Všeobecne teda platí, že náhradu trov sporového konania ovláda zásada úspechu, ktorá je vo veci doplnená zásadou zavinenia. Zmyslom využitia zásady zavinenia je sankčná náhrada trov konania, ktoré by pri jeho riadnom priebehu nevznikli, uložená rozhodnutím súdu tomu, kto ich vznik zavinil, alebo komu sa prihodila náhoda, ktorá ho vyvolala (§ 146 ods. 2, § 147, § 148 ods. 2 O.s.p.).

Náhrada trov konania v prípade, že niektorý z účastníkov zavinil, že konanie muselo byť zastavené, sa riadi citovaným ustanovením § 146 ods. 2 O.s.p. Podľa prvej vety tohto ustanovenia účastník, ktorý zavinil, že konanie muselo byť zastavené, je povinný hradiť jeho trovy. Rozhodovanie o trovách konania v súvislosti so zastavením konania je tak založené na vyriešení otázky, ktorý z účastníkov zavinil jeho zastavenie. Pri posudzovaní zavinenia v zmysle § 146 ods. 2 O.s.p. však použitý výraz „zavinenie“ nemožno interpretovať v doslovnom jazykovom zmysle, ale vo vzťahu k príčinnej súvislosti, ktorej príčinou je správanie účastníka konania (teda i jeho prejav vôle spočívajúci v späťvzati návrhu). Zavinenie zastavenia sa posudzuje výlučne z procesného hľadiska, t.j. podľa procesného výsledku.

Podľa druhej vety § 146 ods. 2 O.s.p. však je povinný hradiť trovy konania žalovaný, ak bol návrh, ktorý bol podaný dôvodne, vzatý späť pre správanie žalovaného vo vzťahu k požiadavkám žalobcu, pričom obidve tieto podmienky, t.j. dôvodnosť návrhu na začatie konania a správanie žalovaného musia byť splnené súčasne. Pokiaľ ide o správanie žalovaného, potom musí ísť výlučne o správanie samotného žalovaného, nie o správanie niekoho iného alebo o správanie oboch účastníkov. O dôvodnosti podania návrhu je treba uvažovať z hľadiska vzťahu výsledku správania žalovaného k požiadavkám žalobcu, čo znamená, že návrh je podaný dôvodne najmä v prípade, kedy žalovaný po začatí konania žalobcu uspokojí a to aj vtedy, ak by uspokojil žalobcu, hoci k tomu nemal právnu povinnosť. Ak má byť také správanie, ktoré spôsobilo zastavenie konania, ísť na ťarchu žalovaného, musí ísť o procesnú situáciu, kedy sa žalovaný zachoval v intenciách žalobného návrhu (petitu). Pôjde teda o situáciu, kedy bola požiadavka žalobcu splnená neskorším správaním (konaním) žalovaného bez toho, aby o veci (meritórne) rozhodol súd. Pritom medzi správaním žalovaného a žalobným návrhom musí byť vecná spojitosť. V tomto prípade má žalobca právo, aby mu žalovaný nahradil trovy, ktoré účelne vynaložil na uplatňovanie svojho práva. Pri zodpovedaní otázky, ktorý z účastníkov z procesného hľadiska zavinil zastavenie konania, je treba vychádzať z porovnania toho, čoho sa žalobca podaným návrhom domáhal

(podľa petitu) a dôvodom späťvzatia žaloby. Ak je dôvodom späťvzatia návrhu podaného dôvodne správanie žalovaného v súlade so žalobnou požiadavkou žalobcu, treba dospieť k záveru, že žalovaný zastavenie konania zaviniť.

Odvolačný súd preskúmal a zväžil všetky okolnosti a dospel k názoru, že rozhodnutie prvostupňového súdu o náhrade trov konania je vecne správne.

V posudzovanej veci ide o sporové konanie, v ktorom má žalobca povinnosť niesť dôkazné bremeno, spočívajúce v preukázaní svojho nároku voči žalovaným. Je nesporné, že v zmysle ust. § 9 ods. 6 zák. č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách je povinný ten, kto spôsobil poškodenie, uhradiť správcovi komunikácie náklady spojené s odstránením poškodenia a s uvedením komunikácie do pôvodného stavu, pokiaľ sa nedohodne so správcom komunikácie, že poškodenie odstráni sám. Z predmetného ustanovenia tak vyplýva nárok žalobcu na uplatnenie si uplatnenej náhrady škody voči žalovanému 1/ ako škodcovi, ktorý poškodenie spôsobil a zapríčinil a voči žalovanému 2/ v zmysle inštitútu priameho nároku poškodeného vyplývajúceho z ust. § 15 ods. 1 zák. č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. V prípade plurality zodpovedných subjektov závisí od žalobcu, voči ktorému zo zodpovedných subjektov (prípadne voči oboj) uplatní svoje postihové právo. V prípade, že uplatní svoje právo voči oboj subjektom, ide o tzv. pasívnu solidaritu na strane žalovaných. Pri solidarite dlžníkov je každý dlžník zaviazaný na to isté plnenie a veriteľ je oprávnený požadovať celé plnenie od ktoréhokoľvek z dlžníkov s tým, že len, čo ktorýkoľvek z dlžníkov splní povinnosť veriteľovi, zanikne povinnosť plniť u ostatných dlžníkov.

V preskúmvanej veci mal odvolací súd z obsahu spisu preukázané, že žalobca pred podaním žaloby na súd vyzval žalovaného 1/ výzvou zo dňa 10.08.2011 na zaplatenie škody vo výške 353,96 eur podľa § 9 ods.6 zák. č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách a to v lehote 7 dní od doručenia výzvy (doručená žalovanému 1/ dňa 15.8.2011), keď zároveň v tejto výzve oznámil žalovanému 1/, že poisťovňa AXA poisťovňa, a.s. zaplatila z celkovej škody 932,82 eur sumu 578,86 eur a tak záväzok žalovaného 1/ predstavuje sumu 353,96 eur.

Žalobca si mohol zaplatenie uvedenej sumy uplatniť od ktoréhokoľvek zo žalovaných a teda aj len od žalovaného 1/. Z vyjadrení žalovaného 1/ na pojednávaní dňa 14.01.2014 vyplýva, že pohľadávku žalobcu akú takú nespornuje, keď je toho názoru, že účastníkom konania je len preto, že uplatnenú pohľadávku žalobcu žalovaný 2/ nezaplatil. Aj keď žalovaný 1/ uviedol, že si splnil všetky povinnosti nahlásenia tejto škody, odvolací súd konštatuje, že len samotné nahlásenie tejto škody ho nezbavuje povinnosti zaplatiť vzniknutú škodu v zmysle ust. § 427 OZ, nakoľko týmto zákonným ustanovením je daná jeho zodpovednosť voči žalobcovi a skutočnosť, že je poistený u žalovaného 2/ nemá na splnenie tejto povinnosti voči žalobcovi žiaden vplyv. Ak by zo strany žalovaného 2/ nedošlo k poistnému plneniu za žalovaného 1/ v prospech žalobcu, zakladá to len prípadný zodpovednostný vzťah medzi žalovanými, ale nemá to žiaden vplyv na vzťah medzi žalobcom a žalovaným 1/. Taktiež sa odvolací súd nestotožňuje s tvrdením žalovaného 1/, že svojim správaním nedal príčinu na vedenie tohto konania, pretože práve motorovým vozidlom EČV: TT 657 DÚ, ktorého prevádzkovateľom je žalovaný 1/ došlo dňa 11.02.2011 k dopravnej nehode na komunikácii R2 1/50 km: 398,900 a k poškodeniu zvodidiel a dopravného značenia v celkovej hodnote 932,82 eur a ktorú škodu žalovaný 1/ ku dňu podania návrhu na súd žalobcovi nezaplatil. V danom prípade ide na strane žalovaných o solidárny záväzok a žalobca má vo vzťahu k oboj žalovaným nárok len na jedno zaplatenie žalovanej pohľadávky a teda tým, že žalovaný 2/ túto pohľadávku žalobcovi v priebehu konania zaplatil, došlo tak k splneniu predmetného záväzku zo strany oboj žalovaných. Z uvedeného dôvodu tak nie je možné v prejednávanej veci prihliadať na spomínané rozhodnutie R49/1993.

Na základe uvedeného, ak súd prvého stupňa rozhodol o náhrade trov konania podľa ustanovenia § 146 ods. 2 veta druhá O.s.p., rozhodol vecne správne, pretože žaloba bola na súd podaná dôvodne a k zastaveniu konania došlo pre správanie sa žalovaných. Keďže žalobca si náhradu trov konania neuplatnil, správne rozhodol súd prvého stupňa, že žalobcovi ako procesne úspešnému účastníkovi konania, súd náhradu trov konania nepriznal.

Vzhľadom na uvedené, odvolací súd postupom vyplývajúcim z ust. § 219 O.s.p. uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutom výroku o náhrade trov konania ako vecne správne potvrdil.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v súlade s ust. § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 142 ods. 1 O.s.p. a v odvolacom konaní úspešnému žalobcovi náhradu trov konania nepriznal, nakoľko mu žiadne nevznikli.

Toto rozhodnutie bolo prijaté v senáte pomerom hlasov 3 : 0, teda jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie možné podať odvolanie.